

PANORAMA TRAVEL

Usbekistan, Tadsjikistan og Kirgisistan - roadtrip på Pamir Highway

---

Tag med på et enestående road-trip gennem tre lande, som ser meget få turister. Den ekspeditionsprægede rejse gennemføres i firehjulstrækkere ad den legendariske Pamir Highway i et af verdens barskeste men også mest storslåede områder.

Rejsen begynder med verdensberømte seværdigheder i Timurs glørværdige silkevejsby, Samarkand, hvor vi har to hele dage.

I Tadsjikistan krydser vi de majestætiske Pamirbjergene, bor hos lokale og kommer tæt på deres traditionelle levevis. En del af ruten følger den ældgamle Silkevej i Wakhan-korridoren langs floden, som udgør grænsen til Afghanistan.

Landskabet skifter meget undervejs og byder på safirblå søer, bløde grønne bakker og månelandskaber i nogle af verdens smukkeste bjergegne. Undervejs stopper vi i idylliske landsbyer og passerer flere pas i 3-4000 meters højde. I Kirgisistan bor vi i jurter med udsigt til bjerget Peak Lenin (7134 meter). Velkommen på dit livs eventyr!

- Mærk suset langs en af verdens mest legendariske ruter på Centralasiens Tag
- Forcér bjergpas i over 4000 meters højde
- Bo i jurter som kirgisiske nomader og nyd stilheden ved turkise, alpine søer
- Bliv klogere på Centralasiens historie før og efter Sovjetunionens kollaps
- Lad dig overvælde af den strålende by, Samarkand
- Besøg de fjerneste afkroge af Tadsjikistans smukke Pamirbjergene
- Prøv en yaksafari!

PANORAMA TRAVEL

Dag 1: København – Tashkent

Dag 2: Hazrat Imam Plads og lyntog til Samarkand

Dag 3: Samarkand – Guri-Emir Mausoleum, Bibi Khanum Moské, bazar, Registan Plads

Dag 4: Samarkand – Shah-i-Zinda, Khazrat-Khizr Moské, Afrosiab, Observatorium

Dag 5: Over grænsen til Dushanbe via Penjikent

Dag 6: Mod Kalaikhumb ad Pamir Highway via Hulbuk Borg

Dag 7: Kalaikhumb til Khorog med udsigt til Afghanistan

Dag 8: Khorog: afslapning, landsbybesøg eller vandring

Dag 9: Hissor og borge fra Silkevejens barndom

Dag 10: Over Khargush Pas til Zorkul

Dag 11: Kirgisiske nomader ved Cheshtebe og yaksafari

Dag 12: Til Rang Kul og Murghab

Dag 13: Via Karakul over grænsen til Kirgisistan

Dag 14 Tulpar Kol: paradys på jord

Dag 15: Tulpar Kol – Osh – Bishkek (fly)

Dag 16: Hjemrejse

Dag 1: København – Tashkent

Afrejse fra København om formiddagen via Istanbul med ankomst til Tashkent næste morgen.

Måltider inkluderet: på flyene

Dag 2: Tashkent og højhastighedstog til Samarkand (344 km / ca. 2 timer)

Vi hentes i lufthavnen og køres til en café og spiser morgenmad. Herefter kører vi til Hazrat Imam Plads, som er noget af det eneste af den gamle by, der er blevet genopbygget efter det altødelæggende jordskælv i 1966. Undervejs får vi et indtryk af Usbekistans hovedstad, som i dag er Centralasiens knudepunkt med en befolkning på knap 2,5 millioner.

Omkring Hazrat Imam Plads ser vi de historiske hovedattraktioner: Kaffal Sashi Mausoleum, moskéen og Barak-Khan Madrassah (islamisk akademi), hvor Uthman-koranen – verdens ældste koran – opbevares.

Hvis der er ekstra tid, kan vi gå en tur i Chorsu Bazar og opleve folkelivet og stifte bekendtskab med de lokale produkter. Eller vi ser Mustaqillik (Uafhængighedspladsen) eller en af Tashkents fint dekorerede metrostationer.

Sidst på eftermiddagen kører vi til stationen og tager højhastighedstoget, "Afrosiab", til Samarkand. Toget har en tophastighed på 250 km/t. Vi sidder komfortabelt på "Business Class", og turen tager godt 2 timer. Ved ankomst kører vi til hotellet, tjekker

PANORAMA TRAVEL

ind og spiser en sen aftensmad. Hotellet er i traditionel stil, lille og komfortabelt, og det ligger lige ved basaren i gå-afstand til flere af seværdighederne og gågaden.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Samarkand: Bibi Khanum Hotel (eller lignende)

Dag 3: Samarkand – Guri-Emir Mausoleum, Bibi-Khanum Moské, bazar, Registan Plads

Efter morgenmaden begynder den guidede bytur i en af verdens ældste og mest interessante byer. Selvom Samarkand i dag er landets næststørste by med en befolkning på over 700.000, har den stadig bevaret en del af sit historiske præg.

Samarkand blomstrede især under Timur Lenk (1336-1405), som gjorde byen til rigets hovedstad, og mange af de historiske bygninger stammer fra dette dynasti. Samarkand var hovedstad i Timurriket i 1300-tallet, og byen er spækket med imponerende monumenter og vidunderlig arkitektur fra denne periode.

Vi besøger det storslåede Guri-Emir Mausoleum, hvor Usbekistans store helt, Emir Timur (1336-1405) – også kaldet Timur Lenk, ligger begravet sammen med de mandlige slægtninge i familien. Mausoleet er fantastisk smukt med sin gyldne inderkuppel.

Herefter besøger vi Bibi-Khanum Moské med den enorme kuppel. Engang var den en af verdens største, indtil den blev ødelagt af persiske tropper i 1740. Dele af moskéen blev kraftigt restaureret i 1970'erne, men man ser også stadig tydeligt, hvordan den så ud forinden. Vi slår også et smut igennem basaren, som ligger lige ved siden af.

Efter frokost besøger vi Registanpladsen, som har gjort byen så berømt, og som pryder forsiden på næsten enhver turistbrochure. Det er en af verdens smukkeste pladser, som i mange århundreder var byens hjerte og er omgivet af tre madrassaer, som vi

PANORAMA TRAVEL

besøger. De er ikke længere i brug som skoler men er blevet omdannet til værksteder og butikker.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Samarkand: Bibi Khanum Hotel (eller lignende)

Dag 4: Samarkand – Shah-i-Zinda, Khazrat-Khizr Moské, Afrosiab, Observatorium

Vores spændende byrundtur i smukke Samarkand fortsætter. Vi besøger nekropolen Shah-i Zinda, som er en imponerende flot allé af blåklædede mausoleer, der blev opført fra 11. – 19. århundrede. Her ligger blandt andre flere af kvinderne fra Timurs slægt begravet. Shah-i Zinda betyder "Den Levende Konge" og refererer til Samarkands skytshelgen, Kusam ibn Abbas, som var en slægtning til Profeten Muhammad. Han kom til Usbekistan for at udbrede islam og betalte med sit liv.

Vi fortsætter til Khazrat-Khizr Moské samt den gamle bosættelse Afrosiab – forløberen til byen Samarkand – med tilhørende museum.

Efter frokost besøger vi det interessante Ulugh Beg Astronomiske Observatorium. Resten af eftermiddagen er på egen hånd i Samarkand.

Inden aftensmaden er der mulighed for at komme i stemning og tage med til vinsmagning på "Hovrenko Wine Factory". Efter en kort historisk og lidt excentrisk introduktion til vinhuset smager vi på syv vine (halvtørre til søde), to typer "cognac" og en "balsam". (**NB:** tillæg for vinsmagning på 100 kr.)

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Samarkand: Bibi Khanum Hotel (eller lignende)

Dag 5: Over grænsen til Dushanbe via Penjikent (300km / 6 timer)

Vi starter tidligt og kører mod Dushanbe. Efter en times tid krydser vi grænsen til Tadsjikistan, og efter grænseformaliteterne fortsætter vi til den historiske by, Penjikent.

Byen var en vigtig station på Silkevejen og er kendt som "Centralasiens Pompeji" på grund af de vidunderlige fresker fra 700-tallet. Den moderne by ligger ved Zarafshan-floden og er en typisk, sovjetisk by med brede gader.

Vi besøger først det fine Rudaki Museum, opkaldt efter den berømte, persiske poet. Rudaki blev født i 859 i en landsby udenfor Penjikent men tilbragte meget af sit liv ved hoffet i Bukhara under Nasr II. Rudaki har haft stor betydning for persisk sprog, litteratur og poesi.

Herefter besøger vi resterne af den gamle by fra 400-tallet. Byen var godt beskyttet af høje 5-12 meter tykke mure med vagttårne. Der var et kongeligt palads og citadel og zoroatriske templer, men der er også spor efter andre religioner. Men det mest imponerende var næsten de fint dekorerede huse i to eller tre etager. Araberne erobrede Penjikent i 722 under deres omfattende invasion af Centralasien. Byen

PANORAMA TRAVEL

brændte ned, men de fine fresker blev bevaret på de mure, som væltede indad og blev begravet under murbrokker i århundreder.

Efter besøget fortsætter vi til Dushanbe, hvor vi ankommer hen ad eftermiddagen. Vi ser Rudaki Park med Det Hvide Hus, statuerne af Rudaki og Ismoil Somoni (Tadsjikistans "grundlægger"), samt flagstangen med Tadsjikistans flag, der med sine imponerende 165 meter er verdens næsthøjeste.

Herefter kører vi til vores komfortable hotel og tjekker ind og spiser til aften.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Dushanbe (højde: 770 m): Hotel Atlas, 4* (eller lignende)

Dag 6: Mod Kalaikhumb ad Pamir Highway via Hulbuk Borg (280km / 7-8 timer inkl. stop)

Dagen starter tidligt, da vi har en lang dags kørsel foran os. Vi går ombord i vores firehjulstrækkere og kører østpå ad den legendariske Pamir Highway (M41). Til at begynde med er vejen forholdsvis god asfalt, men snart er den i dårlig stand.

Undervejs besøger vi den nyligt restaurerede (genopbyggede) Hulbuk Borg fra det 9. århundrede, som er et af de mange eksempler på en lang række forter og borge, der i tidens løb er blevet anlagt i regionen.

Tadsjikistan har gennem historien været underlagt en lang række herskere og forskellige riger, som alle forsøgte at kontrollere området og få del i handlen på Silkevejen. Fra år 500 f.Kr. blev området indlemmet i det Persiske Rige under arkæmeniderne, og i denne periode blev det persiske sprog indført, hvorfor tadsjikisk i dag minder meget om farsi (persisk).

PANORAMA TRAVEL

Perserne blev siden bekæmpet af Alexander den Store, som erobrede det meste af Centralasien. I det 7.- 8. århundrede tog først tibetanerne, så kineserne og siden araberne området og indførte islam. Samanide-riget erstattede araberne men blev selv fordrevet af tyrkiske erobrere. Mongolerne tog senere kontrol over området, indtil Timur Lenk erobrede det. Derefter blev Tadsjikistan en del af Bukhara-emiratet, som varede indtil russerne gradvist overtog området i slutningen af 1800-tallet.

Vi passerer en militær kontrolpost og kommer ind i den autonome region Gorno-Badakhshan (GBAO). Dem skal vi passere flere af undervejs på rejsen, og vi får tjekket vores særlige tilladelse, som kræves for at rejse ind i området. Landskaberne undervejs er betagende, og vi kører gennem idylliske landsbyer og krydser flere pas i 3000 meters højde.

Snart kan vi se floden Pyandj (Panj), som vi skal følge de næste dage, og som danner grænse til Afghanistan. Floden er 1125 km lang og er Amu Daryas (Oxus) største biflod. Vi kan se landsbyliv på begge sider af floden, og der er tydelig forskel; husene ovre på den anden side er meget ældre og simple, som tilhørte de en anden tid.

Vi ankommer til Kalaikhumb sidst på eftermiddagen, hvor vi spiser aftensmad i vores gæstehus.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Kalaikhumb (højde: 1260 m): Oqilsho Guesthouse (eller lignende)

Dag 7: Kalaikumb – Khorog (240 km / 6-7 timer)

Dele af dagens etape foregår på meget dårlig vej – en af de dårligste strækninger af Pamir Highway. Til gengæld belønnes vi med fabelagtige udsigter og mange landsbyer. Hele dagen kører vi langs grænsen til Afghanistan. Skråningerne på begge sider af grænsen er plettet med småbebyggelser.

På den afghanske side er der adgang mellem husene via smalle, stejle stier, og selvom Tadsjikistan er fattigt, er forholdene ovre på den anden side af floden tydeligvis værre. Frokosten er picnic eller en simpel café langs vejen. Hvis tiden tillader det, går vi en tur gennem en Pamir-landsby for at komme i kontakt med de lokale og lære om deres traditioner.

Ved ankomsten til Khorog tjekker vi ind på vores hotel og spiser aftensmad på en restaurant. Der er mulighed for en aftentur gennem parken for dem, der trænger til at strække benene.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Khorog (højde: 2080 m): Hotel Lal - lalhotel.tj/en/ (eller lignende).

PANORAMA TRAVEL

Dag 8: Khorog: afslapning, landsbybesøg eller vandring

Med en befolkning på omkring 30.000 er Khorog Tadsjikistans fjerdestørste by og provinshovedstad i Gorno-Badakhshan. Khorog er kendt for sine fine poppeltræer og som base for trekking og bjergbestigning.

Dagen er til afslapning, eller man kan følge med på udflugt til Shiwoz landsby. Her er der mulighed for at fiske eller vandre ind i bjergene ad en grusvej mod en lapis-lazulimine.

Khorog har en lille, farverig basar og et historisk museum. Det anbefales desuden at slentre en tur i parken, som ligger ved siden af hotellet (Hotel Lal). I forlængelse af parken ligger Ismaili Center, der åbnede dørene i december 2018. Centret er et samlingssted for ismailierne i hele regionen og har en bedesal, mødesal, bibliotek, amfiteater med mere. Arkitekturen er i sig selv interessant med sit tag i Pamirstil, fine granit-vægge, vinduer af farvet glas og udskårne træsjjler.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning i Khorog (højde: 2080 m): Hotel Lal - lalhotel.tj/en/ (eller lignende).

Dag 9: Hissor og borge fra Silkevejens barndom (170 km / 5 timer inkl. stop)

Rejsen går videre østpå, og dagen byder på flere historiske seværdigheder. Første stop er fæstningen Kah-Kakha, som formentlig har været den største i Wakhan-korridoren. Den blev bygget på en enorm, naturlig klint over floden Panj ikke langt fra Ishkashim. Fæstningen tjente som forsvarsværk fra det 2. årh. fvt. frem til det 7. århundrede. I dag har vi kun ruiner tilbage, men udsigten oppe fra toppen er storslået. Kah-Kakha bestod af mure med 56 tårne, og der var et forhøjet citadel inde i fæstningen.

Arkæologiske fund viser, at fæstningen blev bygget i 2. århundrede fvt. – det vil sige under Kushanriget i Silkevejens tidligste periode. Muligvis blev Kah-Kakha med tiden udbygget netop på grund af handelsruterne med det formål at forsvare karavanerne, der drog fra Kina til Afghanistan og Indien gennem Wakhan-korridoren.

Fæstningen forfaldt under den omfattende arabiske erobring af Centralasien i det 7. århundrede. I dag er Kah-Kakha et historisk sted på Pamir Highway. Dens østlige del tjener som grænsepost, hvor tadsjikiske soldater overvåger grænsen til Afghanistan. Hvis der er tid, kan vi besøge det lille tilhørende museum på den anden side af vejen, inden vi kører videre (hvis det er åbent).

Næste stop er Yamchun Borg, som er fra nogenlunde samme periode som Kah-Kakha. Borgen er blevet dateret til et sted mellem 3. og 1. årh. fvt. og ligger strategisk på toppen af en klippe (3150 m) med en helt forrygende udsigt over floden og dalen. Herfra kunne man kontrollere trafikken på floden, fx handelsrejsende på vej til Baktrien (Afghanistan), Indien eller Persien. Yamchun har haft både indre og ydre massive mure samt 36 tårne. I tilfælde af angreb kunne en meget stor styrke forsvare borgen indefra.

PANORAMA TRAVEL

I Vrang skal vi se en buddhistisk trinpyramide (stupa) fra det 4. – 7. århundrede. Det tager i alt omkring 45 minutter til en time at gå op (og ned igen) til stupaen. Til at begynde med er ruten forholdsvis stejl, hvorefter den flader ud (gode sko anbefales), og fra toppen er der udsigt over dalen og landsbyen og til huler og gravpladser.

Dagens sidste seværdighed er museet til Mubarak Kadam Wakhani (1843-1903) i Yamg. Han var en berømt sufi, astronom og musiker, og et rum udstiller typiske etnologiske klenodier samt bøger og håndskrifter. Et andet fremstår som et klassisk 1800-tals Pamir-hjem fyldt med musikinstrumenter. Hvis vi er heldige, demonstrerer kustoden et par stykker af dem.

Herefter kører vi det sidste lille stykke til Hissor, hvor vi overnatter.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Hissor (højde: 2800 m): home-stay

Dag 10: Over Khargush Pas til Zorkul (ca. 4 timer)

I dag forlader vi Wakhan-dalen og kører op mod Khargush Pas (4344 m) ad en meget dårlig vej, som forbinder Wakhan-dalen med Pamir Highway længere mod nord. Vejen ligger i 4000 meters højde med udsigt til flere bjerge i over 6000 meters højde. Landskabet ændrer sig fra at være forholdsvis grønt i dalene til mere goldt og dramatisk. Det er en af de vildeste zoner i Pamir og et paradys for arter som ulv, sneleopard og bjørn.

PANORAMA TRAVEL

Efter passet drejer vi væk fra hovedvejen og ind på en meget lille vej (grusvej). Vi følger Pamirfloden, som har sit udspring i søen Zorkul, som er dagens mål. Floden danner grænsen til Afghanistan, og vi kører ind i et meget øde område, som vi formentlig vil have helt for os selv de næste par dage, og det er den mest eventyrlige del af vores rejse. Her er gode chancer for at spotte ibex og Marco Polo-får på skråningerne.

Vi finder et godt sted til vores picnic, hvis ikke vi venter til vi ankommer til søen. Zorkul ligger i et naturreservat af samme navn lige på grænsen mellem Tadsjikistan og Afghanistan. Søen ligger i 4100 meters højde, og med et areal på 39 kvadratkilometer er det en af Tadsjikistans større søer. Herfra er der udsigt til mange smukke tinder, bl.a. Concord Peak (5469 m). På Silkevejens tid blev Zorkul betegnet som "Det Store Dragebassin" af kinesiske købmænd, og Marco Polo har også en mulig reference til søen i sin beretning.

Resten af eftermiddagen tilbringes i det fantastiske naturområde. Vi kan gå på opdagelse efter dyreliv og helleristninger, mens vores mandskab slår telte op og forbereder aftensmaden. Vi er omgivet af bjerge og meget langt fra byen, så stjernehimmelen er helt uovertruffen.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning ved Zorkul (højde: 4100 m): camping

Dag 11: Kirgisiske nomader ved Cheshtebe og yaksafari (ca. 2 timer)

Om morgenen er der mulighed for at gå en tur, inden vi kører til landsbyen Cheshtebe. Vi kører ad hjulspor og af og til også off-road over højsletten. Vi gør holdt ved Jarty Gumbez, som er en lille jagtlejr med varme kilder ved Istyk-floden. Her er også gamle, kirgisiske og skytiske gravpladser. I århundreder er kirgisiske nomader om sommeren kommet til denne øde del af Pamir samt over grænsen til Lille Pamir i Afghanistan for at finde græs til deres dyr på de grønne *jaloos* (højlandsgræsenge).

PANORAMA TRAVEL

Vi skal nyde området og prøve at komme tæt på nomadernes traditionelle livsstil og dagligdag. Der er en unik mulighed for at komme på yaksafari et par timer i bjergene.

Vi skal overnatte i en komfortabel jagthytte, som har sine egne varme kilder.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Cheshtebe (højde: 3800 m): jagthytte med varme kilder

Dag 12: Til Rang Kul og Murghab (ca. 7 timer inkl. stop)

Vi fortsætter østpå mod landsbyen Tokhtamysh, der ikke er mere end en lille samling huse i landskabet. Østpå ses et bjergmassiv, og lige bagved ligger Kina. Vi svinger mod nord, og næste stop er de smukke, alpine søer Rang Kul og Shor Kul, der ligger som safirblå perler i et landskab af gold halvørken, der påmindes om Tibet.

Om eftermiddagen ankommer vi til Murghab og tjekker ind på vores hotel. Selvom Hotel Pamir er byens bedste, er det meget basalt og med fælles bad og toilet. Efter et kort hvil er det tid til at opleve den lille by. Vi går en tur gennem basaren, som er bygget i brugte containere. Vi besøger et værksted, hvor kvinder væver tæpper af yak- og fåreuld, samt kulturhuset "Yak House". Det blev indviet i år 2000 og har til formål at fremme håndarbejds traditionen i Pamir. I dag er over 50 kvinder tilknyttet Yak House, hvor kvinderne undervises i forskellige håndarbejder. Her er mulighed for at købe smykker, tæpper og filtprodukter af høj kvalitet til en billig penge.

Aftensmaden indtages på hotellet eller hos en usbekisk familie i byen.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Murghab (højde: 3650 m): Hotel Pamir

Dag 13: Via Karakul over grænsen til Kirgisistan (280 km)

Den sidste etape i Tadsjikistan går mod grænsen til Kirgisistan. Vi starter dagen tidligt og krydser flere pas inklusiv Ak-Baital (4655 m), der bliver rejsens højeste punkt. Vi kører nu på den højest beliggende vej i det tidligere Sovjet. De måneagtige landskaber med safirblå søer er nok nogle af rejsens mest dramatiske og smukkeste.

Vi holder pause ved den dybblå sø, Karakul, som er den højest beliggende sø i Centralasien (3915 m) og den største i Tadsjikistan. Den ligger smukt omgivet af sneklædte bjerge, og er det klart vejr, kan vi se sydsiden af Peak Lenin (7.134 m).

Frokosten indtages i et home-stay i landsbyen Karakul. Herefter fortsætter vi op til Kyzyl Art Pas (4336 m), som udgør grænsen mellem Tadsjikistan og Kirgisistan. Her kan man selv om sommeren risikere lave temperaturer, så det er en god idé med ekstra tøj i håndbagagen. Vi må også forberede os på, at grænseformaliteterne kan være noget langsommelige.

Vi er nu i Kirgisistan og kører de sidste 100 km til dagens bestemmelsessted. Foran os rejser sig en imponerende væg af høje, hvide bjerge – Pamir. Sidst på eftermiddagen ankommer vi til vores jurtlejr ved den smukke sø, Tulpar Kol, der ligger med udsigt til

PANORAMA TRAVEL

imponerende Peak Lenin. Selve indkørslen til Tulpar Kol er ufattelig smuk med bakker i alle farver og en hvid væg af Pamirbjerge i baggrunden.

De næste to nætter skal vi sove i jurter som nomader. Jurterne deles af max. fire-fem personer, og det er en sjov og charmerende oplevelse. De er udstyret med senge, tæpper, puder og varmeovne, og der uddeles ekstra tæpper efter behov. I lejren findes meget basale bade- og toiletforhold.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning ved Tulpar Kol (højde: 3600 m): jurter

Dag 14: Tulpar Kol – paradys på jord

Dagen er afsat til vandreture i det formidable område, hvor heste og yakokser græsser frit i bakkerne. Fra lejren kan man tage små afstikkere rundt i landskabet eller langs grusvejen.

Hvis man ønsker en lidt længere vandretur, kan man følge med rejselederen op til Peak Lenin basecamp og videre til et udsigtspunkt. Herfra er der frit udsyn til Peak Lenin og en gletsjer. Man skal regne med mindst 3 timers gang op og 2 timer ned, og ruten er lidt stejl visse steder.

Man kan også vælge blot at følge livet i jurtlejren, hygge med en god bog og slappe af i solen i læ af jurterne. Måltiderne indtages i en Hyundai-container, der er ombygget til restaurant og på forunderlig vis hører sig til...

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning ved Tulpar Kol (højde: 3600 m): jurter

Dag 15: Tulpar Kol – Osh (240 km, 5 timer) – Bishkek (fly)

Efter morgenmaden kører vi tilbage til hovedvejen og det sidste stykke til Osh. Vejen er nu asfalteret og god og fører igen over et bjergpas med hårnålesving (Taldyk Pas, 3615 m). Osh ligger på kanten af den frugtbare Fergana-dal, som deles med Usbekistan og har været anledning til flere konflikter landene imellem.

Med sine godt 200.000 indbyggere er det Kirgisistans næststørste by og en af Centralasiens ældste. Ved ankomsten til Osh besøger vi basaren, hvor man kan gøre de sidste indkøb – fx tørrede frugter og nødder eller filtprodukter, som Kirgisistan er så kendt for. Derefter kører vi til lufthavnen og flyver til Bishkek (1 time).

Ved ankomst til hovedstaden kører vi til vores lækre hotel og tjekker ind. Kontrasten til gårdagens jurtlejr er mærkbar. Der bliver tid til et bad, inden vi går ud og spiser afskedsmiddag på en hyggelig restaurant. Bagefter kan vi sammen gå ud og få et lille indtryk af Bishkek i aftenbelysning, inden vi vender tilbage til hotellet.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Bishkek (højde: 800 m): Hotel Ramada, 4* (eller lignende)

PANORAMA TRAVEL

Dag 16: Hjemrejse

Om morgenen kører vi til lufthavnen og flyver hjem. Vi ankommer til København først på aftenen.

Praktisk information

Vi klassificerer denne rejse som "**Ekspedition**". Det skal opfattes som, at den er mere anstrengende end vores kultur- og naturrejser. Man skal være indstillet på, at forholdene udenfor de store byer er meget enkle og basale. Dag 2-5 og 10-12 er desuden en **pionérrejse** – ændringer kan forekomme. Rejseleder Søren Bonde har mange års erfaring fra regionen, og han er vant til at tackle uventede situationer, når de opstår, og finde alternative løsninger om nødvendigt.

Særligt Pamir-regionen i Tadsjikistan er ikke udviklet med hensyn til turisme – Kirgisistan kun en kende mere. Netop derfor bliver oplevelserne unikke, og det bidrager til en meget autentisk rejseoplevelse, men en god portion spejderånd er en forudsætning for en god oplevelse.

Flere af overnatningsstederne i Tadsjikistan er ret basale (home-stays), og man skal også være indstillet på, at ændringer kan forekomme i programmet med kort varsel - ikke mindst på grund af de bureaukratiske, geografiske og vejræssige forhold. Men vi har stor erfaring fra talrige rejser i Centralasien og med at løse diverse udfordringer, som opstår undervejs.

Der er ingen særlige helbredskrav, blot man er i almindelig form og kan overkomme en enkelt nat i telt. Vær opmærksom på, at næsten hele rejsen foregår i højderne - det meste mellem 2-4000 meter. Både rute og program er lagt således, at der er god mulighed for højdetilvænnning, hvilket minimerer risikoen for højdesyge betydeligt.

PANORAMA TRAVEL

Ruten og køreturene

I Usbekistan kører vi i højhastighedstog fra Tashkent til Samarkand, og vejen videre til Dushanbe foregår i minibus. Her skifter vi til firehjulstrækkere med kun tre-fire passagerer i hver, som uden problemer kan klare strækningerne med dårlig vej i Tadsjikistan.

Meget af ruten følger Pyandj-floden og Pamir Highway (M41) i højderne og er en af verdens smukkeste bjergegne. Det er et af de mest eventyrlige "road-trips", som de færreste har oplevet.

Vejens stand i Tadsjikistan er generelt dårlig, men med den rette indstilling er det med til at forstærke eventyret. For det meste er der tale om grusveje af svingende kvalitet, og af og til rammer vi asfalterede strækninger. Dag 10-12 kører vi gennem et af Pamirs mest øde og afsides områder, og på visse strækninger er der ingen decideret vej.

Vi anvender firehjulstrækkere fra dag 6 og frem, da det i høj grad øger komforten på de vanskelige veje i Tadsjikistan og gør, at vi kommer hurtigere frem. Vi skal over mange bjergpas, hvor nogle har hårnålesving. Udsigterne er imponerende, og vi stopper for at nyde dem fuldt ud.

Overnatningerne

Rejsen byder på hele fem forskellige former for indkvartering: hotel, gæstehus, home-stay (privat hjem), jurte og camping.

- Hoteller af forskellig standard. 3* i Samarkand, 4* i Dushanbe og Bishkek; 3* i Khorog; 2* i Murghab (byens bedste) - hotellerne giver en blød start og komfortabel afslutning på vores rejse.
- Med gæstehus skal forstås små, hyggelige og familiedrevne steder - kan være en stor villa eller lignende. Man deles ofte om bad og toiletter, og der kan være relativ stor forskel på værelserne.
- Home-stays er et niveau mere primitivt. Her åbner lokale familier deres hjem og byder os velkommen. Nogle home-stays minder en del om gæstehuse. Typisk har de en separat fløj (eller flere) til gæster. Hverken enkelt- eller dobbeltværelser kan garanteres, og man deles om bad og toiletter. Afhængig af gruppens størrelse kan det ske, at vi fordeles i flere huse, som ligger i nærheden af hinanden. Disse steder benytter vi, når der ikke er andre muligheder, dvs. i landsbyerne. Det plejer at være en god og sjov oplevelse, hvor vi kommer til at mærke den lokale gæstfrihed. Dog fordrer det lidt spejderånd; en lagenpose og en tynd, oppustelig madras og evt. en sovepose kan være en god idé at medbringe.
- Jurter i nærheden af Peak Lenin (ved søen Tulpar Kol). De er beregnet til gæster og er forholdsvis komfortable. Overnatning i jurte er en stor oplevelse med stærke rødder i Centralasien. Vi bor maksimalt fire-fem personer i hver jurte, og det er ganske hyggeligt. De er udstyret med senge, tæpper og puder og kan opvarmes af en ovn. Man får udleveret varme tæpper til natten, som på grund af højderne

PANORAMA TRAVEL

kan være kold selv om sommeren. En lagenpose og en tynd, oppustelig madras og evt. en sovepose kan være en god idé at medbringe. I jurtlejren findes toilet, men bad er sjældent mere end en spand koldt vand. Det anbefales derfor at bade før og efter ophold i jurterne. En generator leverer strøm et par timer om aftenen, men ellers er der ingen elektricitet. Medbring derfor lommelygte og ekstra batterier til kamera mv.

- Camping. Vi medbringer telte til dag 7 samt køkken- og picnicudstyr, som kan bruges ved de få måltider, hvor vi befinder os for langt fra en landsby.

Gruppestørrelse

Max. 15 deltagere

Pris: se panoramatravel.dk

Inkluderet

- Fly København – Tashkent, Bishkek – København (via Istanbul)
- Fly Osh-Bishkek
- Indkvartering (hotel, home-stay, gæstehus, jurt, jagthytte, camping)
- HELpension dag 5-7 og 9-15
- Halvpension dag 2-4 og 8
- Camping- og picnic-udstyr
- Højhastighedstog fra Tashkent til Samarkand på "Business Class"
- Transport i minibus fra Samarkand til Dushanbe
- Transport i firehjulstrækkere hele vejen fra Dushanbe til Osh med 3-4 passagerer i hver
- Entréer ifølge program
- Engelsktalende guider i hvert land
- Dansk rejseleder med særligt kendskab til Centralasien og Silkevejen (Søren Bonde)
- Visum til Usbekistan og Kirgisistan (gratis ved indrejse)

Ikke inkluderet

- Rejse- og afbestillingsforsikring
- Visum til Tadsjikistan (e-visum, 70 \$)
- Drikkepenge til guider og chauffører (beregnet ca. 70 \$)
- Drikkevarer (ud over vand)
- (Evt. eneværelsestillæg)